

<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39602/14-Serediuk.pdf?sequence=1> – Заголовок з екрана.

3. Загальна теорія держави і права / М.В. Цвік (ред.), О.В. Петришин (ред.). – Х. : Право, 2009. – 584с.

4. Юридична відповідальність як передумови правомірної поведінки особи: теоретичні аспекти / Білозьоров Є. / Право України–2006–№ 1– С. 50-54.

5. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н. М. Оніщенко . – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.

**Курсант 105 гр. ЦСФП Національної
академії внутрішніх справ**

Шаповал Крістіна Андріївна¹

ЧЕТВЕРТЕ ПОКОЛІННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Життя не стоїть на місці. Кожної секунди воно зазнає зміни та розвитку. У сучасному світі швидко розвиваються біологічні науки, медицина, техніка, що і стає поштовхом до виникнення нового, а саме появи, так званих «нових прав», або ж прав четвертого покоління, що є логічним процесом постійного розвитку суб'єктивних прав особи. Необхідність правового визнання форми вияву свободи особи є гарантією правомірності дій суб'єкта та спрацювання державного механізму в разі порушення його прав та інтересів людини. Внаслідок стрімкого відходу від традиції та швидких темпів розвитку перед людиною постає багато нових, раніше не існуючих можливостей, зокрема, клонування людини, трансплантація органів, використання «віртуальної реальності», штучне запліднення, зміна статі, «генна інженерія», евтаназія []. Зважаючи на те, що більшість цих проблем виходить за межі норм релігії і моралі, а наука не може передбачити, як реалізація цих можливостей особи позначиться на майбутньому поколінні людей, логічно постає питання: чи не є це негласним експериментом над людською істотою в межах світового процесу глобалізації? Безперечно, це неприпустимо і потребує окремого наукового дослідження у сферах медицини, права, адже ігнорування цієї проблеми може мати катастрофічні наслідки для існування людства. Адже це є своєрідною «аномалією», тобто відхилення від норми, від загальної закономірності. Проблема правового закріплення означених можливостей особи ускладнюється ще й тим, що вперше за період існування людства можна констатувати їх суперечність нормам релігії та моралі.

Проаналізуємо ці питання з точки зору «за» та «проти». Повертаючись до проблеми моральності існування нових видів прав, варто зауважити, що кожен конкретний випадок приховує кілька, на перший погляд, непомітних, але болючих нюансів. Розглянемо, наприклад, проблему штучного материнства і сурогатного запліднення. З одного боку, оскільки розвиток медицини досяг таких вершин, то безглуздо обмежувати право сім'ї на продовження роду чи забороняти своєрідне відновлення справедливості гуманним актом любові та співпраці. Але є й серйозна загроза перетворити материнство на договірну комерційну працю; така практика здатна вилитися у дегуманізуючу аморальну тенденцію. Ми стикаємось з суперечністю на міжнародному рівні, бо коли одні держави підтримують таку практику, то інші – відверто засуджують (у Франції, наприклад, діє норма про суперечність сурогатного материнства законодавству про усиновлення та невідчужуваність людського тіла) [2]. Схожі моральні проблеми стосуються й інших новостворених прав. Наприклад, право на життя дозволяє людині розпоряджатися власною долею, але чи охоплює воно і право на відмову від життя у особливих випадках, тобто право на активну та пасивну евтаназію? Ці права є результатом втручання у психофізіологічну сферу життя людини.

¹ Науковий керівник: Пікуля Т.О.

Такі ж екзистенційні питання виникають і при детальному аналізі інших прав четвертого покоління – кожне з є різким викликом, бо створюючи нові права, у дечому заперечуються інші. В цьому і полягає основна проблема щодо їх визнання або ж заперечення. З одного боку, ці права можна розглядати як певне порушення та звуження загальноприйнятих норм моралі, але з другого – як розширення вільного волевиявлення особи та її права розпоряджатися своїм тілом і життям на власний розсуд. Тобто, якщо розглядати «нові права» в такому контексті, то вони є лише розширенням можливостей особи, її особистої автономії. Поява прав тягне за собою позитивні наслідки, а саме вдосконалення правової системи, розвиток міжособистісних відносин та загальнолюдський розвиток [3].

Список використаних джерел

1. Корчак Є.О. Права людини четвертого покоління // Порівняльно-аналітичне право – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pap.in.ua/4_2017/103.pdf.
2. Барабаш. О. О. // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. - 2016. - № 837. - С. 213-217.
3. Покоління прав людини // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2_%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8 – Заголовок з екрана.

**Студент 2-го курсу юридичного
факультету Київського національного
університету імені Тараса Шевченка**

Шикір Дмитро Олександрович¹

ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ НОРМ ПРАВА З ІНШИМИ СОЦІАЛЬНИМИ РЕГУЛЯТОРАМИ У ПРАЦЯХ ВОЛОДИМИРА ВОЛОДИМИРОВИЧА КОПЄЙЧИКОВА

Актуальність теми мого дослідження обумовлена тим, що як нам усім відомо, право – це не єдиний носій функції регулятора суспільних відносин та суспільного порядку. Воно є частиною системи соціального регулювання, в яку входять і інші соціальні норми, а саме: норми моралі, звичаїв, традицій, релігії, політики, етики, корпоративні норми. Враховуючи те, що правові та інші соціальні норми забезпечують регулювання суспільних відносин та мають безліч спільних та відмінних рис, я б хотів співвіднести їх.

Спершу я б хотів співвіднести норми моралі з правовими нормами. Норми моралі – система принципів та правил, що формуються у суспільстві та регулюють поведінку на основі громадської думки з позицій суджень про добро і зло, справедливість і несправедливість, совість, гідність, обов'язок та честь. [1, с. 123].

Головним аргументом того, що норми моралі широко взаємодіють і співвідносяться з правовими нормами є те, що багато норм моралі стали правовими принципами (наприклад, принцип справедливості покарання, рівність та захист громадян та ін.) Також право включило в себе безліч оціночних понять морального характеру (честь, гідність, справедливість, цинізм та ін.) Нормам права і моралі притаманні спільні ознаки, які характерні для всіх соціальних норм (загальний характер, спрямованість на забезпечення справедливості, стабільності і порядку та ін.) [2, с. 12].

Водночас норми права і моралі мають відмінні ознаки:

1. За походженням – норми права встановлюються, закріплюються або гарантуються державою, а норми моралі поступово формуються у свідомості людей внаслідок їх еволюційного розвитку.

¹ Науковий керівник: Теремцова Н.В.